

Έφυγε από τη ζωή ο Κάρολος Τσίζεκ

Τις ημέρες που το περιοδικό μας ετοιμαζόταν για το τυπογραφείο ένα τηλεφώνημα από τη Θεσσαλονίκη μας μετέφερε τη δυσάρεστη είδηση: στις 14 Δεκεμβρίου 2013 πέθανε σε ηλικία 91 ετών ο Κάρολος Τσίζεκ. Θεωρήσαμε σκόπιμο να συμπληρώσουμε τη βιβλιοκριτική μας για τη συλλογή των αφηγημάτων του με ένα σύντομο βιογραφικό. Η συντακτική επιτροπή του περιοδικού Neograeca Bohemica και το Διοικητικό Συμβούλιο της Τσεχικής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών εκφράζουν τη θλίψη τους και τα βαθιά τους συλλυπητήρια στη σύντροφό του κ. Μαριέττα Καραγιάννη.

Ο Κάρολος Τσίζεκ, Τσέχος με καταγωγή από το Πράγατιτσε, γεννήθηκε το 1922 στην Μπρέσια της Ιταλίας, όπου οι γονείς του είχαν μεταναστεύσει για επαγγελματικούς λόγους. Το 1929 η οικογένεια Τσίζεκ εγκαταστάθηκε οριστικά στη Θεσσαλονίκη. Ο ίδιος φοίτησε στο *Ιταλικό Σχολείο* και στη συνέχεια στη *Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*, όπου πήρε πτυχίο ιστορίας-αρχαιολογίας και κατόπιν ιταλικής φιλολογίας. Εκτός από τα τσεχικά, που ήταν η μητρική του γλώσσα, έμαθε από μικρός ιταλικά, ελληνικά, γαλλικά και αργότερα αγγλικά. Εργάστηκε ως καθηγητής ιταλικών, γραφίστας και μεταφραστής. Δίδαξε επίσης στο *Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας* του ΑΠΘ.

Καθ' όλη τη διάρκεια του βίου του παρέμεινε ιδιαίτερα συνεσταλαμμένος και αθόρυβος. Αναδείχτηκε όμως σε μια εμβληματική φυσιογνωμία της πνευματικής ζωής της Θεσσαλονίκης από τα χρόνια της Κατοχής μέχρι τις μέρες μας. Εντάχθηκε στον κύκλο της παρέας του Νίκου Γαβριήλ Πεντζίκη και του ποιητή Ντίνου Χριστιανόπουλου. Στο κοινό της Θεσσαλονίκης θα μείνει γνωστός ως γραφίστας, ζωγράφος, δάσκαλος των ιταλικών, μεταφραστής και προς τη δύση της ζωής του, επίσης ποιητής και πεζογράφος.

Από το 1958 έως το 1983 ήταν ο καλλιτεχνικός υπεύθυνος του περιοδικού *Διαγώνιος* καθώς και του ομώνυμου εκδοτικού οίκου, όπου είχε την επιμέλεια των εξωφύλλων και της εσωτερικής διακόσμησης βιβλίων και περιοδικών. Το μεταφραστικό του έργο συνδέεται επίσης με το *Διαγώνιο* και τον *Κοχλία*, όπου παρουσίασε μεταφράσεις κυρίως από Τσέχους και Σλοβάκους ποιητές και λογοτέχνες. Τα τελευταία χρόνια άρχισε να δημοσιεύει σε διάφορα περιοδικά μικρά ποιήματα καθώς και πεζογραφήματα τα οποία αντλούσαν κυρίως από τη ζωή του στη Θεσσαλονίκη και τις εξελίξεις στην πρώην Τσεχοσλοβακία. Τα μεν ποιήματά του εκδόθηκαν το 2005 στη συλλογή *Στίχοι έρωτα και αγάπης*, ενώ τα αφηγήματά του εκδόθηκαν τον περσινό Απρίλιο από τις εκδόσεις *Κίχλη* (βλ. σχετ. τη βιβλιοκριτική που ακολουθεί).

Κωνσταντίνος Τσίβος